

Sygn. akt II CSK 300/14

POSTANOWIENIE

Dnia 12 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z wniosku M. W.
przy uczestnictwie Skarbu Państwa - Naczelnika Urzędu Skarbowego w B.
o wykreślenie hipoteki przymusowej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 12 listopada 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczynie
od postanowienia Sądu Okręgowego w P.
z dnia 30 grudnia 2013 r., sygn. akt II Ca (...),

**odrzuca skargę kasacyjną i zasądza od wnioskodawczynie na
rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa
kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.), a obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do

rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają przyczynom kasacyjnym wskazanym w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c.

Pełnomocnik wnioskodawczyni M. W. w skardze kasacyjnej wniesionej od postanowienia Sądu Okręgowego w P. z dnia 30 grudnia 2013 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparł na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Powołując się na oczywistą zasadność skargi należy wykazać niewątpliwą, widoczną na pierwszy rzut oka sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m. in.: postanowienie SN z dnia 8 marca 2002 r., sygn. akt I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; postanowienie SN z dnia 10 stycznia 2003 r., sygn. akt V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Należy dowieść, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (por. m.in. postanowienie SN z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, postanowienie SN z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156). Ponadto, skarżąca powinna zawrzeć we wniosku wyodrębniony wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się „oczywistość” naruszenia prawa (postanowienie SN z dnia 5 września 2008 r., sygn. akt I CZ 64/08, nie publ.; postanowienie SN z dnia 9 czerwca 2008 r., sygn. akt II UK 37/08, nie publ.; postanowienie SN z dnia 19 grudnia 2001 r., sygn. akt IV CZ 200/01, nie publ.). Sam zarzut naruszenia, nawet oczywistego, określonych przepisów prawa nie jest wystarczający, gdyż nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Mimo bowiem nawet oczywistego naruszenia prawa, orzeczenie może być prawidłowe (postanowienie SN z dnia 7 grudnia 2011 r., V CSK 113/11, nie publ.).

Skarżąca nie wykazała, że sąd drugiej instancji dopuścił się oczywistego naruszenia prawa w powyższym rozumieniu oraz że zaskarżone orzeczenie jest oczywiście wadliwe.

Uszło uwagi skarżącej, że dopuszczalność złożenia skargi kasacyjnej w postępowaniu wieczystoksięgowym określa art. 519¹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym

przepisem - w sprawach z zakresu prawa rzeczowego – skarga kasacyjna przysługuje od wydanego przez sąd drugiej instancji postanowienia co do istoty sprawy oraz od postanowienia w przedmiocie odrzucenia wniosku i umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

Mimo że skarga kasacyjna została z formalnego punktu widzenia wniesiona od postanowienia sądu drugiej instancji odrzucającego wniosek, to *de facto* ograniczono się w niej do polemiki z rozstrzygnięciem merytorycznym wydanym przez sąd pierwszej instancji. Należy podkreślić, że skoro skarga kasacyjna przysługuje od orzeczeń sądów drugiej instancji, to kontrola kasacyjna dokonywana przez Sąd Najwyższy obejmuje stosowanie prawa - zarówno procesowego, jak i materialnego – przez sąd drugiej instancji, natomiast uchybienia popełnione przez sąd pierwszej instancji mogą być wytykane w apelacji.

Skarżąca nie przedstawiła żadnej argumentacji, która zmierzałaby do wykazania wadliwości orzeczenia sądu odwoławczego, który odrzucił wniosek. W ramach drugiej podstawy kasacyjnej (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.) nie sformułowano zarzutu naruszenia art. 386 § 3 k.p.c. w zw. z art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c., lecz zarzuty dotyczące merytorycznej oceny wniosku, której Sąd Okręgowy, odrzucając wniosek, nie dokonywał. Z kolei treść wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania poza stwierdzeniem, że przyczyną skargi kasacyjnej jest „jej oczywistość” odwołuje się do przyjmowanej w doktrynie i orzecznictwie ogólnej charakterystyki przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. bez jakiegokolwiek odniesienia do rozstrzygnięcia zawartego w zaskarżonym orzeczeniu. Tak skonstruowana skarga sprawia, że jej merytoryczna ocena z punktu widzenia przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie jest możliwa, bowiem wymaganie w postaci wykazania oczywistości skargi nie zostało spełnione.

Z przytoczonych względów należało odrzucić skargę kasacyjną do rozpoznania (art. 398⁶ § 2 k.p.c.).

Na wniosek Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 § 1 i 3, art. 99, art. 108 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., art. 391

§ 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 8 pkt 5 w zw. z § 13 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. z 2013 r., poz. 461).